

A Kúria a dr. Nagy József ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Lakatos István ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetése megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 4.M.2266/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 49.Mf.634.631/2010/5. számú rész-közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2013. január 9. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Bíróság 49.Mf.634.631/2010/5. számú rész-közbenső ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 4.M.2266/2008/15. számú ítéletének a viszontkeresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta, és a viszontkereseti illetékben való marasztalást mellőzte, hatályában fenntartja.

Egyebekben a perköltségre vonatkozó rendelkezésre is kiterjedően hatályon kívül helyezi és a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyja. A felek az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik. Kötelezi a alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 54.600 (ötvennégyezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. A felperest terhelő felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 1994. január 14-étől állt az alperes alkalmazásában. Munkaszerződése szerint változó munkahelyen festő-mázoló munkakörben végezte tevékenységét. Az alperes 2008. április 17-én szerződést kötött a D. Kft-vel a v.P.E. kollégiumának festő-mázoló-tapétázó munkálataira, amelynek kezdési időpontja 2008. április 21-ében került meghatározásra. Az alperesi ügyvezető a felperest a munka megkezdése előtt 2-3 héttel szóban tájékoztatta a várható v. munkáról, azonban a tényleges munkakezdésről csak 2008. május 4-én, telefonon értesítette. A felperes arra hivatkozva, hogy az alperes nem kellő időben adta ki az utasítást, közölte, hogy nem tudja a munkát a következő napon megkezdni. A felek között indulatos szóváltásra került sor, amely után a felperes másnap a v. munkavégzési helyen nem jelent meg.

Az alperes - utalva arra, hogy a felperes már második napja nem veszi fel a munkát - 2008. május 6-án írásban felszólította a megjelenésre. A felperes a 2008. május 12-én kelt válaszlevelében sérelmezte az ügyvezető intézkedését és magatartását, továbbá utalt arra, hogy a felkínált közös megegyezést nem hajlandó aláírni. Ezt követően a felperes munkavégzés céljából az alperesnél nem jelent meg. A 2008. május 21-én előterjesztett keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a munkaviszonyát, és munkabérre, végkielégítésre, átalánytérítésre és ezek kamataira, valamint perköltségre tartott igényt. Hivatkozása

szerint az alperesi ügyvezető szóban közölte, hogy a továbbiakban nem kívánja foglalkoztatni. Az alperesi ügyvezető 2008. szeptemberében ajánlott levélben felszólította a felperest a munka felvételére, aki a munkahelyén nem jelent meg. Az alperes 2008. november 13-án rendkívüli felmondással élt, amelynek indokolása szerint a felperes 2008. április 30. után felszólítás ellenére nem jelent meg munkavégzésre. Az alperes viszontkeresetet is előterjesztett, amelyben kérte a bíróságot, hogy kötelezze a felperest 910.000 forint megfizetésére kártérítésként. Álláspontja szerint a felperesi magatartás miatt nem tudta teljesíteni az alvállalkozói szerződésben foglaltakat. A szerződés megghiúsulása miatt a munkáltató bevételétől esett el, továbbá várható, hogy a D. Kft. a munka késedelme miatt az alperesre hárítja a fővállalkozóval szemben fennálló kötbérfizetési kötelezettségét. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 4.M.2266/2008/15. számú ítéletével a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét elutasította. Kimondta, hogy a felek a költségeiket maguk viselik, míg az alperes illeték fizetésre köteles. A munkaügyi bíróság a keresettel kapcsolatosan kifejtette, hogy az volt vizsgálható, miszerint az alperes szóban, jogellenesen szüntette-e meg a felperes munkaviszonyát. A felek között 2008. május 4-én lezajlott telefonbeszélgetés során valóban történt szóváltás, amikor a felperes közölte, hogy nem hajlandó az alperes utasítása ellenére V.-ben munkába állni. Életszerű, hogy vita közben az alperesi ügyvezető felindultságában utalt arra, hogy a felperest nem akarja tovább alkalmazni. A munkáltató 2008. május 6-án írt levele azonban arra utal, hogy az ügyvezetőnek valójában nem állt szándékában a munkaviszony megszüntetése, hiszen nyomatékosan arra hívta fel a felperest, hogy vegye fel a munkát. K.J.L., a felperes élettársa és É.J.S., az alperes könyvelője egybehangzóan állították, hogy a felperes munkaviszonyát az alperes közös megegyezéssel kívánta megszüntetni. Ez az alperesi ajánlat azonban nem értelmezhető a munkaviszony megszüntetéseként, és önmagában nem igazolja azt, hogy az alperesi munkáltató korábban már megszüntette a munkaviszonyt. Az elsőfokú bíróság a viszontkeresetet azért utasította el, mivel álláspontja szerint az alperes következetesen hivatkozott arra, hogy a felperes részére szabadságot adott. Ebben az esetben azonban nem állíthatja azt, hogy a távolléte miatt hiúsult meg a veszprémi munkavégzés. A mindkét fél fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 49.Mf.634.631/2010/5. számú rész-közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, így az 2011. április 15. napján szűnt meg. A jogellenesség jogkövetkezményeinek összegszerű elbírálására az iratokat az elsőfokú bíróságnak visszaküldte. Az alperesi viszontkereset elutasításáról szóló rendelkezést helybenhagyta, míg a viszontkereseti illetékben való marasztalást mellőzte. Kötelezte az alperest együttes első- és másodfokú részperköltség viselésére. A másodfokú bíróság szerint a per adataiból kitűnően az alperes

szándéka a munkaviszony megszüntetésére irányult. A közös megegyezést azonban a felperes nem fogadta el. Tekintettel arra, hogy a munkaviszony szóbeli jogellenes megszüntetése volt megállapítható, így a később kiadott rendkívüli felmondásnak joghatálya már nem volt, annak tartalmát érdemben nem kellett vizsgálni. Az alperesi viszontkeresetet illetően a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, mivel a munkaviszony megszüntetés jogellenesnek minősült, az alperes viszontkeresete okafoggyottá is vált. Az alperes felülvizsgálati kérelme az első- és másodfokú ítélet „megváltoztatására” irányult. A felülvizsgálati érvelés szerint a felperes élettársa és a könyvelő is együtt nyilatkoztak arról, hogy az alperes közös megegyezéssel történő munkaviszony megszüntetést ajánlott a felperesnek, amit nem fogadott el. A másodfokú ítélet tényként kezel olyan fél által tett nyilatkozatot, amit semmi nem igazol. Az Mt. 168. §-a szerint szándékos károkozás esetén a teljes kárt köteles megtéríteni a munkavállaló. Nem lehet másként, mint szándékos károkozásként értelmezni azt, amikor a munkavállaló a munkáltatónál nem jelenik meg, tudva, hogy az alperes nem tudja kivel helyettesíteni. Évek óta együtt dolgoztak és csak benne bízott meg. Az alperes az Mt. 168. §-ának megfélelően kimutatta a vétkességet, a kár bekövetkezését és mértékét, valamint az okozati összefüggést. A 2010. október 12-ei fellebbezés kiegészítésében részletezte az alperes, hogy nem a munka megkezdése a döntő, hanem a befejezési határidő, amit tudott volna tartani, ha a felperes a fizetés nélküli szabadság letelte után - legkésőbb május 5-én - felvette volna a munkát. A munkáltató részéről nem történt jogellenesség, a felperes volt az, aki az Mt. 103. §-a ellenére, azt megszegve nem jelent meg az előírt helyen és módon munkára képes állapotban. A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint részben alapos.

Az Mt. 77. §-ának (2) és (3) bekezdése szerint a munkaviszony megszüntetésére irányuló megállapodást, illetve nyilatkozatokat írásba kell foglalni, ettől érvényesen eltérni nem lehet. A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint a felek 2008. május 4-én telefonbeszélgetést folytattak a v. munkavégzéssel összefüggésben, a felperes azonban a másnapi munkára jelentkezést megtagadta. Ezt követően - a munkavállaló által sem vitatottan - közös megegyezés készült, amelyet a felperes nem írt alá. Saját nyilatkozata szerint is „nem akartam a munkaviszonyt megszüntetni” (jegyzőkönyv, 2. oldal 3. bekezdés). Arra vonatkozóan nincs adat, hogy a közös megegyezés aláírását a felperes azért tagadta meg, mert a munkaviszonyt az alperes ügyvezetője szóban már megszüntette. Az elsőfokú bíróság állapította meg helytállón, hogy nem nyert igazolást a keresetben hivatkozott szóbeli jogellenes munkáltatói munkaviszony megszüntetés, ezért a felperes keresete megalapozatlan.

Az alperes viszontkeresete nem volt alapos, azt az eljáró bíróságok

jogszabálysértés nélkül állapították meg. Az Mt. 166. § (1) és (2) bekezdése szerint a munkavállaló a munkaviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megszegésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik. A munkavállaló vétkességét, a kár bekövetkeztét illetve mértékét, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania. Nem vitatottan a felperes 2008. május 4-ét követően munkát nem végzett. Mivel az alperes következetesen azt állította, hogy részére szabadságot engedélyezett, nem hivatkozhat arra, hogy a távolléte miatt nem valósult meg a v. munkavégzés. Így az erre alapított viszontkereset jogalapja sem nyert igazolást, mint ahogyan azt az eljáró bíróságok helytállóan kifejtették. A fentiek alapján a Kúria a jogerős rész-közbenső ítéletnek azon rendelkezését, amellyel az elsőfokú bíróság viszontkeresetet elutasító részét helybenhagyta és a viszontkereseti illetékben való marasztalást mellőzte, hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján. Egyebekben a perköltségre vonatkozó rendelkezésre is kiterjedően hatályon kívül helyezte és a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felek a pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel költségeiket maguk viselik a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint. Az alperes felülvizsgálati illeték fizetésére köteles az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2013. január 9.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Gál Attila s.k. bíró
A kiadmány hitelül: Nné tisztviselő